

Cuối năm đến đặt bàn thờ vào ngày nào, có cần nhớ thay bát hương?

Viết bởi Quynh Trâm viên

GN - Một câu hỏi được đặt ra về việc đặt bàn thờ tại tòa soạn Báo Giác Ngộ, cũng là thắc mắc của nhiều người khác.

Hỏi: Nhà tôi (vì hoàn cảnh riêng) nên đặt bàn thờ trên nóc nhà, với 2 bát hương, không có di ảnh (1 bát thờ gia tiên, 1 bát thờ ba tôi). Khách tôi thăm đến nói bàn thờ không được đặt trên nóc nhà, và phải thờ 3 bát hương mới đúng. Hỏi nói như vậy đúng không? Cuối năm, khi nào thì tôi có thể đặt bàn thờ? Có cần nhớ thay bát hương không?

(THÙY DƯƠNG NG, duongthuyvu1612@gmail.com)

ĐÁP:

Bà con Thùy Dương thân mến!

Lễ đặt bàn thờ gia tiên để thờ phụng tổ tiên, ông bà, cha mẹ... quá vắng, thể bày lòng hiếu thảo, luôn hướng về cội nguồn là nét văn hóa tâm linh của người Việt. Khi trưởng thành, có không gian riêng, lễ đặt bàn thờ gia tiên để phụng thờ là cần thiết.

Bàn thờ phải được đặt ở nơi trang nghiêm nhất trong nhà. Tùy theo hoàn cảnh cụ thể mà linh động, tùy duyên thiết lễ đặt bàn thờ cho thích hợp. Trong trường hợp này, nóc nhà là nơi trang nghiêm nhất của nhà bạn thì vẫn có thể lễ đặt bàn thờ gia tiên ở đó.

Vớ sớ lờng bát hõng trên bàn thờ gia tiên cũng tùy theo tởp tởc cõa tởng vùng miõn mà khác biõt nhau. Mỏt sớ vùng ỏ miõn Bỏc, bàn thờ gia tiên thờ lờng có 3 bát hõng. Trong đó, 1 bát thờ gia tiên, 1 bát thờ thờ n linh (thờ công, thờ n tài... ỏ ngôi giõa), 1 bát thờ bà tở cô (ngõõ i đõ i diõ n giõa thờ n linh và gia tiên cõa mỏi gia đĩnh). Mỏt sớ vùng ỏ miõn Trung, Nam thì bàn thờ gia tiên thờ lờng chỏ có 1 bát hõng.

Khi trong nhà có ngõõ i thân mỏi mỏt, thân nhõn lỏp bàn thờ ngõõ i mỏt vớ i bát hõng riêng. Sau 49 ngày, hoỏc sau lỏ tiõu tởng hay đõ i tởng mỗn tang, thân nhõn thờ nh bát hõng ngõõ i mỏt lờn nhỏp chung vớ i bát hõng gia tiên. Liờn hỏ đõn thờ cỏ nhõ bỏn, hỏn bỏn đã chỏn dõng "bàn thờ gia tiên chỏ có 1 bát hõng". Còn 1 bát hõng thờ ngõõ i cha vớ a mỏt, nỏu đã mỗn tang (sau 24 tháng kỏ tở ngày mỏt) thì có thờ nhỏp chung vớ i bát hõng gia tiên. Nỏu chỏ a mỗn tang, muõn thờ bát hõng riêng thì tở nhỏt là bát hõng này nờn thờ p và nhỏ hỏn mỏt chỏt so vớ i bát hõng gia tiên.

Đõ i vớ i vớ n đõ , cuội năm, khi nào thì có thờ dõn dõp bàn thờ ? Trong dân gian, thờ lờng thì ngõõ i ta dõn dõp bàn thờ vào ngày 23 tháng Chỏp, sau đó đõ a ông Táo vớ trỏ i. Ngõõ i Phỏt tở thì khác, tùy duyên mà làm vớ c chỏ không chỏn ngày. Hỏ luôn tin tởng rỏng ngày nào mà suy nghĩ, nói năng, hành đõng thiõn lành thì ngày đó tở t. Cho nờn khi nào bỏn có thờ i gian rỏ nh rỏ i thì có thờ tiõn hành vớ sinh nhõ cõa, dõn dõp bàn thờ . Vớ thờ cỏ tở , mỏi ngày đõ u phỏ i quét dõn bàn thờ , rút bỏ t chõn hõng, thay nỏõ c mỏi, giỏ cho bàn thờ luôn sỏ ch sỏ , thanh tở nh trang nghiêm.

Vớ tở c bỏ c bát hõng hiõn nay khá phỏ biõn ỏ miõn Bỏc (mỏt sớ ngõõ i gỏ c miõn Bỏc sỏng ỏ miõn Trung, Nam vớ n còn duy trì tởp tởc này). Ngõõ i ta thờ lờng nhỏ các nhõ sỏ ỏ chùa hay các vớ thờ y phỏp thờ c hiõn vớ c bỏ c bát hõng cho gia đĩnh vớ i mỏt quy trĩnh riêng. Sau đó, các thờ y mỏi thờ nh chỏ vớ vong linh, thờ n linh an nhỏp. Ngõõ i ta tin rỏng, có thờ y bỏ c bát hõng đũng quy trĩnh thì mỏi linh ỏng, chỏ thờ n linh, vong linh gia tiên phỏ hỏ đõ trỏ cho gia chỏ vớ n sỏ cát tởng.

Tuy nờn, trong đõ o Phỏt không có tở c bỏ c bát hõng. Đõ o Phỏt xem bát hõng chỏ là vớ t dõng đõ cỏ m hõng. Đõ t nờn hõng thờ m dõng cũng Phỏt và tở tiõn đõ tở lòng thành kính. Ngõõ i Phỏt tở không có quan niõm các thờ n linh hay vong linh an trỏ nỏi bát hõng. Nờn sau khi mua cát (hoỏc tro) mỏi, tĩnh sỏ ch thì ngõõ i Phỏt tở thành tĩm lỏ Phỏt, lỏ gia tiên, tở bày tĩm nguyõn rỏ i tở thay mỏi cát trong bát hõng nhõ mình mà không cõn nhỏ thờ y. Trong vớ c thờ cũng Phỏt và gia tiên, quan trỏng là sỏ thanh sỏ ch cõa lỏ phỏm và tĩm thành kính cõa gia chỏ mỏi i tở o nờn giao cỏm thiờng liờng và đõõ c ỏn trên gia hỏ .

Cuối năm đến đến bàn thờ vào ngày nào, có cần nhũn thây bực bát hơng?

Viết bởi Quynh viên

Chúc bạn tinh thần!

T T V N
(tuvangiacngo@yahoo.com)

Nguồn: <http://giacngo.vn/tamlinhmaunhiem/tuvan/2017/01/21/7642C1/>